Dosar nr.423/2/2010

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI-SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR. 4318
Şedinţa publică din data de 03.11.2010
Curtea compusă din:
PREŞEDINTE - HORTOLOMEI VICTOR
GREFIER - IANUŞ CERASELA DANIELA

****

Pe rol fiind soluţionarea cererii de formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII** în contradictoriu cu pârâtul **CIORICI GELU**, având ca obiect „acţiune constatare".

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din data de 27.10.2010, fiind consemnate prin încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea la data de 03.11.2010, când a hotărât următoarele:

C U R T E A,

Asupra cererii de contencios administrativ de faţă, constată următoarele:

Prin acţiunea înregistrată pe rolul acestei instanţe sub nr. 423/2/2010 din data de 18.01.2010, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat în contradictoriu cu pârâtul Ciorici Gelu, să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârât.

În motivarea acţiunii, reclamantul relevă că prin cererea nr. P 2865/06/20.07.2006, adresată C.N.S.A.S. de către Asociaţia „Civic Media", se cerea verificarea, în temeiul fostei legi 187/1999, modificate şi completate, a domnului Ciorici Gelu. Potrivit art.3 lit.p din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, cererea este legală.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/I/1209/21.04.2009, precum şi al înscrisurilor ataşate acţiunii, rezultă că pârâtul Ciorici Gelu a fost recrutat în calitate de colaborator la data de 29.11.1976, în vederea intensificării procesului de supraveghere în rândul

elevilor Liceului de construcții civile. La aceeași dată, a semnat angajamentul olograf, preluând numele conspirativ de colaborator "Traian". Ulterior, a fost dirijat să furnizeze date și informații despre personalul administrativ al Liceului nr. 8 din Galați, unde fusese angajat ca tehnician.

Conform informațiilor consemnate pe baza relatărilor domnului Ciorici, precum și caracterizărilor făcute de ofițerii de Securitate cu privire la activitatea informativă a acestuia, rezultă că „sursa informează că în cursul săptămânii trecute, fiind în biroul de lucru, numitul V.V. instalator a început să comenteze față de adt. A.M. (singura persoană care mai era în birou) cum că la apropiatul congres al partidului, nu va mai fi ales în suprema funcție, aceeași persoană, afirmând că știe acest lucru de la o persoană care lucra printr-un minister din București".Persoana a fost observată de pârât și cu late ocazii făcând „mici comentarii negative privitoare la nivelul de trai".

De asemenea, se consemnează că pârâtul ar fi relatat că:

- i s-ar fi prezentat o poezie care face aluzie la politica internă a partidului, prilej cu care persoana a fost combătută de pârât, ea păstrându-și însă, opinia, precizând că poezia ar aparține unei actrițe din Iași;
- o persoană este „pretabilă în a face comentarii negative deoarece nu s-a sfiit să spună sursei, unele bancuri care fac aluzii la politica partidului și a statului nostru";
- alte persoane comentau negativ despre scumpirile de alimente așteptate, despre transportul în comun din Galați, despre nemulțumirea generată de împrejurarea că nu se datorează exclusiv șefului statului, reușita statului, ca și cum ceilalți nu ar fi făcut nimic;
- că pe șantierul din Micro 21, maistrul A.C., autor al unei poezii, a precizat în contextul unei discuții, faptul că „dacă ar fi după el, i-ar omorî, i-ar îngropa pe toți comuniștii și a adresat injurii la adresa acestora",
- la 25.05.1981, sursa i-a prezentat lui A. ,unele poezii personale, prilej cu care s-a manifestat din nou cu injurii la adresa comuniștilor. „Sursa i-a ripostat că nu are dreptate în aprecierile făcute, dar el a răspuns că într-o zi, sursa îi va da dreptate, respectiv când sursa va constata că artistul are nevoie de o anumită libertate, de anumite condiții și înlesniri pentru a putea crea";
- cu o altă ocazie, A. i-ar fi înjurat pe comuniști.

Reclamantul a precizat că pentru informațiile sale, pârâtul a fost recompensat de-a lungul timpului, cu diverse sume de bani variind între 150 lei și 200 lei, fapt probat cu chitanțele regăsite în dosarul fond rețea. Recompensarea certifică utilitatea și validitatea informațiilor furnizate, ele fiind

de altfel, folosite pentru deschiderea unor dosare informative, pentru aplicarea unor „măsuri de identificare, investigaţii complexe", precum şi pentru „exploatarea" acestora pe linia muncii de Securitate.

În concluzie, opinează reclamantul că activităţile desfăşurate de către pârâtul Ciorici Gelu, în calitate de informator al fostei Securităţi, au îngrădit următoarele drepturi şi libertăţi fundamentale recunoscute şi garantate de legislaţie în vigoare la acea dată: libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzute de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice;

În drept, şi-a întemeiat acţiunea pe conţinutul articolelor 3 lit.p, art. 2 lit. b), art. 33 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar* şi *deconspirarea Securităţii,* aprobată cu modificări şi completări prin Legea *293/2008,* coroborate cu art. 30, 31 alin. 2, art. 35 alin.5, lit.a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr.2/2008, precum şi pe dispoziţiile articolului 112 al Codului de Procedură.

În dovedirea acţiunii, a arătat că se foloseşte de următoarele probe: cererea nr. P 2865/06/20.07.2006, Nota de Constatare nr. S/DI/I/1209/21.04.2009; dosar nr. R231212 (cota CNSAS) integral.

Pârâtul Ciorici Gelu a formulat întâmpinare, solicitând respingerea acţiunii, ca nefondată, susţinând că, prin acţiunile întreprinse a relatat mai mult aspecte referitoare la activitatea de la locul de muncă, relatări cu privire la aluzii negative referitoare la situaţia economică şi nu activităţi potrivnice regimului totalitar comunist şi care să vizeze îngrădirea unor drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului.

Din mai multe note, rezultă lipsa de interes a aspectelor relatate, iar sumele modice care i-au fost plătite nu atestă utilitatea informaţiilor furnizate, ci mai degrabă, stimularea sa, astfel cum s-a arătat în nota de analiză din 11.09.1980. Chiar utilitatea informaţiilor este discutabilă, în condiţiile în care se atestă că în anumite domenii, nu putea furniza informaţii (cum ar fi cazul cetăţenilor străini din Galaţi).

În concluzie, consideră că nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art.2 lit.b din O.U.G nr.24/2008, susţinând că nu a denunţat activităţi potrivnice regimului totalitar comunist şi nu a dat informaţii care să vizeze îngrădirea unor drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului.

Analizând actele şi lucrările dosarului, Curtea constată că prezenta acţiune este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină raţiunea adoptării legislaţiei privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, precum şi consecinţele hotărârilor judecătoreşti pronunţate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. ne.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securităţii statului, parte a poliţiei politice, o permanentă teroare împotriva cetăţenilor ţării, drepturilor şi libertăţilor lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că raţiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoaşterii de către membrii unei societăţi postcomuniste a fostului regim totalitar, depăşirii nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, creării unei culturi politice autentice şi a unei societăţi civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţii de a fi garanţii Constituţiei şi ai democraţiei) sau deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii. Totodată, reglementarea în discuţie contribuie la o mai bună înţelegere a prezentului şi la o proiectare adecvată a viitorului societăţii româneşti.

În esenţă, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmăreşte scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activităţile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, şi punerea la dispoziţia mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanţă, a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art.3, precum şi a celor care îşi manifestă intenţia de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnităţi sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecinţe de ordin moral în privinţa celor care au încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei judecătoreşti învestită cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător sau după caz, colaborator al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovaţii sau de a le comensura, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, instanţa nerealizând o justiţie retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. şi eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluţia Adunării

Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât şi prin jurisprudenţa C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Analizând actele şi lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată şi de temeiurile de drept incidente în cauză, Curtea reţine următoarele:

Condiţiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al poliţiei politice comuniste, prev. de art.5 alin.3 din Legea nr.187/1999, sunt aproape identice cu cele prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, respectiv:

- furnizarea sau înlesnirea transmiterii de informaţii;
- prin acele informaţii să se denunţe activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea sau înlesnirea transmiterii informaţiilor să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Sub aspectul primelor două condiţii evocate, se constată în speţă, din înscrisurile existente la dosarul cauzei, faptul că pârâtul Ciorici Gelu a fost recrutat în calitate de colaborator la data de 29.11.1976 (raport de recrutare, angajament – filele 35-36 dosar), el fiind ales de altfel, la nivelul liceului ca secretar UTC pe clasă, datorită „conştiinţei sale politice sănătoase” (notă informativă – fila 38 dosar).

În această calitate de persoană recrutată, a utilizat nume conspirativ de colaborator „Traian” şi sub acest nume a întocmit multiple note informative semnate olograf sau precizate ofiţerilor din Securitate (a se vedea în acest sens, notele olografe sau notele-raport – filele 120-170 dosar), conform cărora:

- i s-ar fi prezentat o poezie care face aluzie la politica internă a partidului, prilej cu care persoana a fost combătută de pârât, ea păstrându-şi însă, opinia, precizând că poezia ar aparţine unei actriţe din Iaşi;
- o persoană individualizată este „pretabilă în a face comentarii negative deoarece nu s-a sfiit să spună sursei, unele bancuri care fac aluzii la politica partidului şi a statului nostru”;
- alte persoane comentau negativ despre scumpirile de alimente aşteptate, despre transportul în comun din Galaţi, despre nemulţumirea generată de împrejurarea că nu se datorează exclusiv şefului statului, reuşita statului, ca şi cum ceilalţi nu ar fi făcut nimic;
- că pe şantierul din Micro 21, maistrul A.C., autor al unei poezii, a precizat în contextul unei discuţii, faptul că „dacă ar fi după el, i-ar omorî, i-ar îngropa pe toţi comuniştii şi a adresat injurii la adresa acestora”,

- la 25.05.1981, sursa i-a prezentat lui A. ,unele poezii personale, prilej cu care s-a manifestat din nou cu injurii la adresa comuniştilor. „Sursa i-a ripostat că nu are dreptate în aprecierile făcute, dar el a răspuns că într-o zi, sursa îi va da dreptate, respectiv când sursa va constata că artistul are nevoie de o anumită libertate, de anumite condiţii şi înlesniri pentru a putea crea";
- cu o altă ocazie, A. i-ar fi înjurat pe comunişti;
- de asemenea, „sursa informează că în cursul săptămânii trecute, fiind în biroul de lucru, numitul V.V. instalator a început să comenteze faţă de adt. A.M. (singura persoană care mai era în birou) cum că la apropiatul congres al partidului, nu va mai fi ales în suprema funcţie, aceeaşi persoană, afirmând că ştie acest lucru de la o persoană care lucra printr-un minister din Bucureşti". Persoana a fost observată de pârât şi cu alte ocazii făcând „mici comentarii negative privitoare la nivelul de trai".

Toate aceste informaţii vizează în mod clar, contrar aprecierii pârâtului din întâmpinare, atitudini apreciate ca fiind potrivnice regimului totalitar comunist de la acel moment.

Nu mai puţin, pârâtul a fost recompensat de-a lungul timpului, cu diverse sume de bani variind între 150 lei şi 200 lei, fapt probat cu chitanţele regăsite în dosarul fond reţea. Împrejurarea că în nota indicată de pârât se menţionează că plata s-a realizat în considerarea stimulării sale, nu prezintă relevanţă, atât timp cât ea s-a efectuat în considerarea unor activităţi realizate sau realizabile, fapt materializat ulterior.

Susţinerile sale în sensul că utilitatea informaţiilor este discutabilă, în condiţiile în care s-a precizat într-o notă faptul că este neserios, nu se prezintă la întâlniri şi în condiţiile în care în domeniul străinilor din Galaţi nu a putut furniza informaţii, sunt neîntemeiate, având în vedere împrejurarea că în chiar nota respectivă, se atestă ulterior atenţionării sale, că pârâtul a înţeles cele reproşate, prezentându-se lunar şi furnizând informaţii (fila 69 dosar). Acest fapt confirmă aşadar, alinierea pârâtului cerinţelor organelor de securitate.

Pe de altă parte, furnizarea informaţiilor în legătură cu persoanele individualizate în notele şi rapoartele din dosar, nu este anihilată de imposibilitatea furnizării informaţiilor referitoare la străini, ca urmare a necunoaşterii lor.

Sub aspectul celei de-a treia condiţii enunţate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor

fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informaţii. În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Aşadar, fiind îndeplinite toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **CIORICI GELU,** născut la data de 04.10.1958, în Ţepu, jud. Galaţi, fiul lui Ioan şi Vasilica, domiciliat în mun. Galaţi, str. Basarabiei nr.55, bl. A16, sc .1, et. 5, AP. 19, judeţul Galaţi.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului **CIORICI GELU**.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică azi, 03.11.2010.

PREŞEDINTE,
HORTOLOMEI VICTOR

GREFIER,
IANUŞ CERASELA DANIELA

RED HV 10.02.2010
TEHNORED HV
4 EX

